

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj), soudce JUDr. Petra Průchy a soudkyně Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobce: **D. R.**, zastoupený Mgr. Markem Čechovským, advokátem, se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. května 2016, č. j. CPR-9160-3/ČJ-2016-930310-V240, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. července 2016, č. j. 2 A 46/2016 - 39,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Žalobce, státní příslušník Alžírské demokratické a lidové republiky, přicestoval do České republiky v roce 2003 a následujícího roku uzavřel manželství s D. O., státní občankou České republiky. Díky tomu mu bylo 30. června 2004 uděleno povolení k trvalému pobytu. V roce 2010 bylo manželství žalobce rozvedeno. Žalobce byl během svého pobytu na území České republiky celkem čtyřikrát odsouzen za spáchání trestného činu. Z toho důvodu mu bylo rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 7. dubna 2015, č. j. OAM-2272-38/ZR-2014, na základě § 87l odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), povolení k trvalému pobytu zrušeno. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 7. září 2015 poté, co bylo odvolání žalobce Komisí pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců

zamítnuto a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno (rozhodnutí ze dne 27. srpna 2015, č. j. MV-74000-3/SO-2015). Žalobci byl následně udělen výjezdní příkaz, jehož platnost skončila dne 4. listopadu 2015. Na konci srpna či začátku září 2015 navázal žalobce prostřednictvím internetové „seznamky“ známost s M. C., s níž začal v prosinci 2015 bydlet.

[2] Dne 5. listopadu 2015 se žalobce v doprovodu svého právního zástupce dostavil na Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“) za účelem vyřešení svého neoprávněného pobytu. Žalobce byl správním orgánem I. stupně zajištěn a bylo s ním zahájeno řízení o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce pobýval na území České republiky bez platného víza, ač k tomu nebyl oprávněn. Dne 24. listopadu 2015 byl proveden výslech žalobce, při němž žalobce odmítl na otázky správního orgánu I. stupně odpovídat. Uvedl pouze, že se k věci vyjádří do 15 dnů prostřednictvím právního zástupce. Dne 26. listopadu 2015 vyrozuměl správní orgán I. stupně žalobce o změně právní kvalifikace z § 119 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců na § 119 odst. 2 písm. a) v návaznosti na § 119 odst. 3 téhož zákona, neboť bylo z policejních databází zjištěno, že žalobce je ženatý se státní občankou České republiky a je třeba na něj nahlížet jako na rodinného příslušníka občana Evropské unie. Následně byly provedeny výsledky domnělé manželky žalobce D. O. a jeho současné družky M. C., z nichž správní orgán I. stupně zjistil, že manželství žalobce, na základě něhož byl žalobce posuzován jako rodinný příslušník občana Evropské unie, bylo rozvedeno. Proto věc zpětně překvalifikoval na řízení o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců.

[3] Dne 2. února 2016 vydalo Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, závazné stanovisko, že vycestování žalobce je možné. Žalobce byl následně vyzván, aby se ke změně právní kvalifikace a k podkladům rozhodnutí vyjádřil, což učinil podáním ze dne 25. února 2016, v němž uvedl, že by měl být nadále považován za rodinného příslušníka občana Evropské unie, a sice své družky M. C., která je státní občankou České republiky.

[4] Správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 10. března 2016, č. j. KRPA-444262-62/ČJ-2015-000022, uložil žalobci správní vyhoštění a stanovil dobu, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce 1 rok a dobu k vycestování žalobce v délce 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí. V odůvodnění zrekapituloval skutečnosti zjištěné v průběhu správního řízení. Konstatoval, že žalobce nelze považovat za rodinného příslušníka jeho družky, neboť jejich vztah se nejeví natolik trvalý a intenzivní, aby jej bylo možno považovat za trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému ve smyslu § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců (ve znění účinném do 17. prosince 2015). Vzhledem k tomu, že povolení žalobce k trvalému pobytu bylo ke dni 7. září 2015 zrušeno a platnost výjezdního příkazu vypršela dne 4. listopadu 2015, pobýval žalobce od 5. listopadu 2015 na území České republiky neoprávněně bez platného víza. Správní orgán I. stupně tak shledal důvod pro rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců. Na základě § 119a odst. 2 a § 174a zákona o pobytu cizinců posoudil správní orgán I. stupně přiměřenost zásahu správního vyhoštění do soukromého a rodinného života žalobce. Vzhledem k tomu, že žalobci i jeho družce muselo být od počátku jejich vztahu známo, že žalobci hrozí správní vyhoštění, museli být s žalobcem srozuměni, že existuje možnost, že jejich vztah v

pokračování

budoucnu nebude moci být realizován na území České republiky. Správní vyhoštění žalobce je v souladu se zákonem, ve veřejném zájmu a bude při něm respektován princip proporcionality. Správní orgán I. stupně rovněž zdůraznil, že žalobce žil v zemi svého původu převážnou část svého života, zná místní jazyk a má zde stále rodinu, se kterou zůstal i během pobytu v České republice v kontaktu. Poukázal rovněž na dobu, po kterou žalobci nebude umožněn vstup na území Evropské unie, která je ve srovnání s jinými obdobnými případy kratší a byla stanovena na spodní hranici zákonem stanoveného rozpětí.

[5] Žalobce proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 10. května 2016 č. j. CPR-9160-3/ČJ-2016-930310-V240 zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Žalovaný konstatoval, že správní orgán I. stupně se otázkami vznesenými žalobcem v odvolání zabýval dostatečně, a s jeho závěry se ztotožnil. Opětovně zdůraznil, že žalobce začal se svojí družkou rozvíjet vztah až ve chvíli, kdy mu muselo být jasné, že jeho pobyt na území České republiky může být ukončen, což vyvrací závěr o trvalosti tohoto vztahu. Žalovaný poukázal rovněž na to, že během výslechu, kdy byla žalobci dána možnost případné dopady do své osobní sféry správnímu orgánu I. stupně objasnit, žalobce odmítl vypovídat. Žalovaný nepřisvědčil ani námitce, že nebyl dostatečně zohledněn dopad rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života družky žalobce, neboť § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců se zmiňuje pouze o soukromém a rodinném životě cizince (který má být vyhoštěn). I přesto však správní orgán I. stupně posoudil věc dostatečně i ve vztahu ke družce žalobce. V případě žalobce tedy nad ochranou jeho soukromého a rodinného života převážil veřejný zájem na jeho vyhoštění.

[6] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“). Namítal, že měl být posuzován jako rodinný příslušník občana Evropské unie, případně že nebyla dostatečně posouzena přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života žalobce i jeho družky. Městský soud žalobu v záhlaví citovaným rozsudkem zamítl. Ztotožnil se se závěrem, žalovaného, že žalobce nelze považovat za rodinného příslušníka občana Evropské unie, neboť známost se svojí družkou navázal až v době, kdy již pozbyl oprávnění k pobytu na území České republiky a bylo mu známo, že bude muset toto území opustit, a ve společné domácnosti s ní začal žít až po zahájení řízení o správním vyhoštění. Z objektivního hlediska proto nelze považovat vztah žalobce s jeho družkou za trvalý. Přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života žalobce posoudil městský soud na základě kritérií vyplývajících z judikatury Evropského soudu pro lidská práva a dospěl k závěru, že správní vyhoštění v tomto případě nepřiměřeným zásahem do práv žalobce není a žalovaný věc posoudil dostatečně.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[7] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost spojenou s návrhem na přiznání odkladného účinku.

[8] Rozsudek městského soudu i rozhodnutí žalovaného označil stěžovatel za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, a to vzhledem k nedostatečnému posouzení zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele i jeho družky v důsledku správního vyhoštění. Žalovaný nedostál své povinnosti zjistit všechny rozhodné skutečnosti, čímž porušil § 3 a § 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

[9] Stěžovatel setrval na svém tvrzení, že měl být ve vztahu ke své družce posuzován jako rodinný příslušník občana Evropské unie. Proto k jeho správnímu vyhoštění může dojít pouze z důvodů uvedených v § 119 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, přičemž v případě stěžovatele přichází v úvahu jen důvod uvedený v písm. b) citovaného ustanovení, tedy závažné narušení veřejného pořádku. Vzhledem k tomu, že protiprávní jednání stěžovatele spočívalo pouze v několikadenním pobytu na území České republiky bez víza, nemohl být tento důvod naplněn.

[10] Stěžovatel dále předložil argumenty, proč je jeho vztah s M. C. třeba považovat za trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. října 2015, č. j. 5 Azs 162/2015 - 29, a rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 30. listopadu 2015, č. j. 30 A 33/2013 - 145, ze kterých vyplývá, že trvalost soužití lze dovodit i z úmyslu zúčastněných do budoucna. Stěžovatel přitom zdůraznil, že od počátku řízení o správním vyhoštění *„jednoznačně deklaroval svůj úmysl žít ve společné domácnosti a do budoucna rozvíjet svůj vztah“*, přičemž v současné době již s družkou chystají svatbu. Pokud ustanovení § 122 odst. 7 zákona o pobytu cizinců umožňuje zrušit rozhodnutí o správním vyhoštění, stal-li se cizinec po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí rodinným příslušníkem občana Evropské unie, musí taková situace být i překážkou vydání rozhodnutí o správním vyhoštění.

[11] Žalovaný rovněž nedostatečně posoudil zásah do soukromého a především rodinného života stěžovatele, který žije již 13 let v České republice, 5 let byl ženatý s českou občankou a nyní má českou družku, zatímco ve své zemi původu nemá žádné rodinné, materiální ani sociální zázemí. Správní vyhoštění na dobu jednoho roku zpřetrhá veškeré rodinné vazby, které si stěžovatel na území České republiky vytvořil. Žalovaný měl posoudit také zásah do soukromého a rodinného života bývalé manželky a družky stěžovatele. S odkazem na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. prosince 2007, č. j. 1 As 28/2007 - 80, a ze dne 22. listopadu 2007, č. j. 1 As 39/2007 - 72, stěžovatel uvedl, že *„pokud stěžovatel žije ve společné domácnosti se svou družkou, nemá v zemi původu žádné sociální ani rodinné zázemí a jeho celkové porušení právních předpisů na území ČR spočívá pouze v nepatrné délce neoprávněného pobytu, kdy se navíc ke správnímu orgánu sám dobrovolně dostavil za účelem řešení své situace, nelze považovat rozhodnutí, kterým bude od těchto osob odloučen, za přiměřené a v souladu s výše presentovaným názledeem Nejvyššího správního soudu.“*

[12] Z výše uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení a aby stěžovateli přiznal náhradu nákladů řízení.

[13] Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatel odůvodnil skutečností, že na území České republiky má družku, se kterou nyní plánuje svatbu a která je na něj kvůli svému zdravotnímu stavu zcela odkázána. Pobyt rodinných příslušníků občanů České republiky na jejím území je bezesporu ve veřejném zájmu. V důsledku výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění by stěžovateli mohla vzniknout nenahraditelná újma (zde stěžovatel odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. srpna 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100), zatímco v případě přiznání odkladného účinku kasační stížnosti by újma nikomu nevznikla. Stěžovatel rovněž poukázal na své právo na

pokračování

spravedlivý proces, které zahrnuje mimo jiné osobní účast na soudním řízení. Na podporu svých tvrzení stěžovatel ke kasační stížnosti přiložil vyjádření své družky M. C., v němž je popsán její vztah ke stěžovateli a vyjádřeno, jaký zásah by pro ni správní vyhoštění stěžovatele znamenalo.

[14] Dne 25. října 2016 pak stěžovatel svůj návrh na přiznání odkladného účinku doplnil o informaci, že byl 24. října 2016 zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců, kterýžto nepříznivý důsledek lze odvrátit pouze přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti, o něž žádá.

[15] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na shromážděný spisový materiál a navrhl kasační stížnost zamítnout. K návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že přítomnost stěžovatele na území České republiky během řízení o kasační stížnosti není nezbytná, neboť stěžovatel je zastoupen advokátem. Stěžovatel byl během svého pobytu na území České republiky celkem čtyřikrát odsouzen pro úmyslný trestný čin, přičemž je absurdní, aby se nyní domáhal ochrany právních norem, kterými doposud pohrdal.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[17] Na úvod Nejvyšší správní soud konstatuje, že, jelikož rozhodl o věci bezodkladně, stal se návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti bezpředmětným. Pro upřesnění je nutno dodat, že stěžovatel sice podal kasační stížnost již 1. září 2016, ta však zcela – včetně vlastního návrhu na přiznání odkladného účinku – postrádala jakékoliv zdůvodnění. Stěžovatel byl bezodkladně vyzván k doplnění kasační stížnosti a návrhu na přiznání odkladného účinku (usnesení č. j. 6 Azs 216/2016 - 8 ze dne 9. září 2016, doručené stěžovateli 13. září 2016), Nejvyšší správní soud mu však k tomu musel poskytnout zákonnou jednoměsíční lhůtu (§ 106 odst. 3 s. ř. s.). Stěžovatel vady kasační stížnosti a návrhu na přiznání odkladného účinku odstranil podáním doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 6. října 2016, tedy teprve tímto dnem začala běžet pořádková třicetidenní lhůta k rozhodnutí o odkladném účinku kasační stížnosti (§ 73 odst. 4, ve spojení s § 107 s. ř. s.; viz též usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Ads 73/2012 - 7 ze dne 20. června 2012).

[18] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu, jejíž důvodnost by sama o sobě vedla ke zrušení tohoto rozhodnutí a navíc by znemožnila jeho věcný přezkum. Stejně tak by byl napadený rozsudek nepřezkoumatelný, pokud by městský soud podrobil přezkumu rozhodnutí žalovaného, které je samo zatíženo nepřezkoumatelností (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. června 2007, č. j. 5 Afs 115/2006 - 91). Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána tehdy, pokud „soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. prosince 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75). Žádnou z uvedených vad však odůvodnění rozsudku městského soudu ani rozhodnutí žalovaného netrpí. To ostatně implicitně uznává sám stěžovatel, neboť se závěry tam vyslovenými polemizuje.

[19] Tvzení stěžovatele o porušení povinnosti zjistit všechny rozhodné skutečnosti žalovaným také není opodstatněné. Správní orgán při zjišťování existence, resp. kvalitativní a kvantitativní stránky tvrzeného vztahu stěžovatele a paní M. C., nemohl než vycházet především z tvrzení uplatněných stěžovatelem (viz odstavec [21] odůvodnění tohoto rozsudku; srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. března 2013, č. j. 6 As 26/2013 - 35, obdobně aplikovaný i na situaci, kdy stěžovatel v řízení o správním vyhoštění tvrdí, že mu svědčí postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie); povinností správního orgánu je zde vést účastníka řízení o správním vyhoštění k tomu, aby tvrzení a důkazy k jejich prokázání mohl v řízení uplatnit, resp. v nezbytném rozsahu navržené důkazy provést, zejména tím, že vyslechne svědky a vyzve stěžovatele k předložení relevantních listinných důkazů (rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19. prosince 2013, č. j. 11 A 189/2012 - 29). V projednávané věci žalovaný, respektive správní orgán I. stupně této své povinnosti dostál, výslech M. C. dne 12. ledna 2016 rozhodně nelze označit za pouze formalistický, jak naznačuje stěžovatel. Naopak je třeba stěžovateli přičíst k tíži, že na otázky kladené mu správním orgánem I. stupně během výslechu proběhnuvšího dne 24. listopadu 2015 odmítl odpovídat.

[20] Další okruh kasačních námitek se vztahuje k otázce, zda lze stěžovatele považovat za osobu s postavením obdobným rodinnému příslušníku občana Evropské unie. Žalovaný správní orgán i městský soud pro absenci trvalosti vztahu mezi stěžovatelem a jeho družkou stěžovateli toto postavení nepřiznaly. Nejvyšší správní soud se s tímto názorem ztotožňuje.

[21] Ustanovení § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do 17. prosince 2015 (srov. čl. IV odst. 1 zákona č. 314/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony), stanoví obdobné použití ustanovení týkajících se rodinného příslušníka občana Evropské unie také na *cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti*; podle odst. 4 citovaného ustanovení se tato právní úprava obdobně užije na cizince, kteří jsou rodinnými příslušníky občanů České republiky. Zákon o pobytu cizinců zde tedy stanoví celkem tři podmínky pro to, aby na cizince bylo nahlíženo obdobně jako na rodinného příslušníka občana Evropské unie, a to (1) trvalý vztah (2) obdobný vztahu rodinnému a (3) soužití cizince s občanem Evropské unie ve společné domácnosti; tyto podmínky musejí být splněny současně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. září 2015, č. j. 4 Azs 151/2015 - 35). Vzhledem k tomu, že žalovaný nerozporoval soužití stěžovatele s jeho družkou ve společné domácnosti, je nutno posoudit pouze, zda lze jejich vztah označit za trvalý a obdobný vztahu rodinnému. Za spornou je zde přitom považována právě otázka trvalosti.

[22] Nejvyšší správní soud v první řadě upozorňuje, že judikatura, na kterou stěžovatel odkázal v souvislosti s kritérii, dle kterých se trvalost vztahu posuzuje, se zabývala výkladem pojmu „společná domácnost“, jehož znakem je rovněž trvalé soužití. Pokud však ustanovení § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců zmiňuje vedle sebe jednak požadavek na trvalost vztahu a pak také nutnost soužití ve společné domácnosti, je třeba toto ustanovení vyložit tak, že zde zákonodárce formuloval požadavek na určitou

pokračování

kvalifikovanou trvalost (viz již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 151/2015 - 35). V posledně uvedeném rozsudku Nejvyšší správní soud vyjádřil názor, že při posuzování trvalosti vztahu druhá a družky pro účely zákona o pobytu cizinců „lze zohlednit i délku soužití, kterou u nesezdaných párů pro přiznání právní relevance vyžadují jiné předpisy. Zatímco u manželství a registrovaného partnerství je závažnost a trvalost vztahu (byť nikoli nerozlučitelnost) dána již právním úkonem, kterým snoubenci do takového stavu po zralé úvaze a s vědomím všech následků vstupují, neformálnímu soužití, v němž partneři buď nechťejí, nebo pro různé překážky nemohou takovýmto úkonem osvědčit jeho trvalost, právo zpravidla přiznává určité účinky až poté, co se jeho kvalita potvrdí určitým časovým trváním tj. právě prostřednictvím onoho kvantitativního prvku. Občanský zákoník (č. 89/2012 Sb.) tak druhovi, který žil ve společné domácnosti se zůstavitelkou po dobu jednoho roku před smrtí, dává postavení dědice ve druhé, resp. třetí třídě zákonné posloupnosti (§ 1636). Pro přiznání práva zastupovat druhu v případě duševní poruchy vyžaduje občanský zákoník již soužití ve společné domácnosti po dobu tří let (§ 49 odst. 1). Zákon o daních z příjmů (č. 586/1992 Sb.) vyžaduje pro osvobození daru, resp. jiného majetkového zvýhodnění, od daně soužití ve společné domácnosti po dobu jednoho roku před nabytím daru [§ 4a písm. m) bod 2, § 10 odst. 3 písm. c) bod 2].“ Pro projednávanou věc z toho vyplývá závěr, že vztah stěžovatele a jeho družky, který v době vydání rozhodnutí žalovaného netrval ani rok, přičemž soužití ve společné domácnosti bylo zahájeno ani ne šest měsíců před vydáním tohoto rozhodnutí, nelze považovat za trvalý ve smyslu § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců (v relevantním znění).

[23] Tento závěr významně podporuje také skutečnost, na kterou upozorňoval již městský soud, a sice že stěžovatel navázal známost s M. C. až v době, kdy již bylo prakticky skončeno řízení o zrušení jeho povolení k pobytu na území České republiky. Sama M. C. vypověděla, že ji stěžovatel se svou pobytovou situací seznámil. Stěžovatel i jeho družka si museli být od počátku své známosti vědomi možnosti, že stěžovatel bude nucen pobyt na území České republiky ukončit. To za předpokladu, že jej M. C. nebude následovat do státu jeho původu (což ona sama při výsledku v rámci řízení před správním orgánem I. stupně uvedla), trvalost jejich vztahu značně relativizuje.

[24] K posledně uvedenému lze vztáhnout i vypořádání další kasační námítky, a to sice tvrzené nedostatečné posouzení přiměřenosti dopadu správního vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatele i jeho družky. Nejprve Nejvyšší správní soud konstatuje, že zásah do práv družky stěžovatele je pro posuzovanou věc s výjimkou vztahu k samotnému stěžovateli irelevantní, neboť § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců hovoří o zásahu do soukromého a rodinného života *cizince*, o jehož správním vyhoštění se řízení vede. Přiměřenost rozhodnutí o správním vyhoštění ve vztahu k jiným osobám lze posuzovat pouze v rámci hodnocení kvality soukromého a rodinného života stěžovatele (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2016, č. j. 6 Azs 58/2016 - 40).

[25] Nejvyšší správní soud již v minulosti, v souladu s níže citovanou judikaturou Evropského soudu pro lidská práva, konstatoval, že „pokud cizinec založil svůj rodinný život v České republice s vědomím, že jeho pobyt na území ČR je od počátku neoprávněný, bude rozhodnutí o jeho správním vyhoštění představovat nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života ve smyslu § 119a odst. 2 a § 174a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod pouze

výjimečně, což však nevylučuje, že takové mimořádné okolnosti mohou v konkrétní věci nastat.“ V projednávané věci však žádné výjimečné okolnosti shledány nebyly.

[26] Podle § 174a zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do 17. prosince 2015, zohlední správní orgán při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života cizince *zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem*. Nejvyšší správní soud shledal, že správní orgán I. stupně i žalovaný ve svých rozhodnutích uvedená kritéria ve vztahu ke stěžovateli dostatečně zkoumali a výsledku jejich posouzení nelze nic vytknout. Městský soud ve svém rozsudku doplnil posouzení přiměřenosti správního vyhoštění z hlediska mezinárodních závazků plynoucích České republice z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, když aplikoval na projednávanou věc kritéria vymezená v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva (viz např. rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 18. října 2006 ve věci *Üner proti Nizozemsku*, stížnost č. 46410/99, rozsudek ESLP ze dne 31. ledna 2006 ve věci *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, stížnost č. 50435/99 či rozsudek ESLP ze dne 28. června 2011 ve věci *Nunez proti Norsku*, stížnost č. 55597/09), přičemž jeho závěry lze taktéž považovat za správné.

[27] K jednotlivým tvrzením stěžovatele uvedeným v rámci této kasační námitky potom Nejvyšší správní soud uvádí, že městský soud i žalovaný délku jeho pobytu na území České republiky bezesporu zohlednili. Pobytová historie stěžovatele však byla vzata v úvahu komplexně, tedy včetně několika odsouzení pro majetkové trestné činy spáchané během pobytu na území České republiky. Žalovaný i městský soud také správně konstatovali, že o plné integraci nelze v případě stěžovatele hovořit. Jak vypověděla jeho bývalá manželka, stěžovatel se během svého pobytu přátelil zejména s osobami pocházejícími ze stejného státu jako on sám. Navíc si stěžovatel i přes poměrně dlouhý pobyt v České republice dostatečně neosvojil český jazyk, což dokládá výpověď jeho družky, že spolu v domácnosti hovoří „česko-francouzsko-arabsko-italsky“. Nelze vzít v úvahu ani tvrzení stěžovatele, že v zemi svého původu nemá žádné zázemí, které je v rozporu se skutečností, neboť ve správním řízení bylo zjištěno, že stěžovatel má v zemi původu rodinu, se kterou i během svého pobytu na území České republiky zůstal v kontaktu.

[28] Dle stěžovatele mělo být rovněž zohledněno, že se dobrovolně dostavil ke správnímu orgánu I. stupně, „*svoji pobytovou situaci konzistentně řešil a pouze z důvodu nezákonného postupu správních orgánů se ocitl v situaci, která byla řešena zahájením řízení o správním vyhoštění*“. Nejvyššímu správnímu soudu není zřejmé, v čem stěžovatel spatřuje „konzistentní řešení své pobytové situace“. Je pravdou, že stěžovatel se ke správnímu orgánu I. stupně dostavil dobrovolně. V dalším průběhu správního řízení však nelze spatřovat žádnou snahu stěžovatele se správním orgánem I. stupně spolupracovat, neboť stěžovatel odmítl odpovídat na položené otázky.

[29] Argumentaci stěžovatele ustanovením § 122 odst. 7 zákona o pobytu cizinců *per analogiam* neshledává Nejvyšší správní soud věcně správnou, neboť jde proti systematice tohoto zákona. Citované ustanovení je totiž zařazeno pod rubriku nazvanou „Podmínky k odstranění tvrdosti správního vyhoštění“. Z toho jednoznačně vyplývá, že se uplatní tehdy,

pokračování

pokud až po právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění nastanou okolnosti, na jejichž základě se správní vyhoštění jeví přehnaně tvrdým. Toto ustanovení není adresováno soudům v soudním řízení správním, nýbrž správním orgánům; jeho případné aplikaci nijak nebrání zamítnutí žaloby, resp. kasační stížnosti ve věci rozhodnutí o správním vyhoštění. Případnému zohlednění pozdějšího vývoje jeho vztahu k M. C. v řízení před správními soudy brání obecně ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s., podle něhož správní soud přezkouvává napadené správní rozhodnutí a vychází přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, přičemž Nejvyšší správní soud zde neshledal výjimečné a judikaturou správních soudů dovozené okolnosti prolamující jeho aplikaci.

[30] Odkazy stěžovatele na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. prosince 2007, č. j. 1 As 28/2007 – 80, a ze dne 22. listopadu 2007, č. j. 1 As 39/2007 – 72, taktéž nepovažuje Nejvyšší správní soud v nyní projednávané věci za případné, neboť bylo postaveno dostatečně na jisto, že v případě stěžovatele není správní vyhoštění ve vztahu k ochraně jeho soukromého a rodinného života nepřiměřené. Stěžovatel navíc citované části těchto rozsudků vytrhl ze širšího kontextu, čímž však nemůže výše uvedené závěry Nejvyššího správního soudu zvrátit.

[31] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že žalovaný i městský soud dostatečně zohlednili všechny rozhodné okolnosti a věc posoudili správně. Rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele, který po zrušení povolení k trvalému pobytu pobýval na území České republiky bez víza, ač k tomu nebyl oprávněn, je tedy v souladu se zákonem a s ohledem na veřejný zájem na tom, aby se na území České republiky zdržovaly pouze osoby disponující příslušným oprávněním, také přiměřené vůči ochraně soukromého a rodinného života stěžovatele.

IV. Závěr a náklady řízení

[32] Nejvyšší správní soud tedy neshledal kasační stížnost důvodnou, pročez ji ve smyslu poslední věty § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Rozhodl tak bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[33] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce neměl úspěch ve věci, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná měla ve věci plný úspěch, nevznikly jí však žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, a náhrada nákladů řízení se jí tudíž nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. listopadu 2016

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu